

Міністерство освіти і науки України
Турецький Гіресунський університет
Університет Миколаса Ромеріса
Державна вища технологічно-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича
Державна вища професійна школа в Коніні
Європейський гуманітарний університет
Технічний університет Молдови
Державний біотехнологічний університет
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Полтавський державний аграрний університет
Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти
«Кам'янець-Подільський державний інститут»
Львівський національний університет природокористування
Кафедра обліку та оподаткування

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ:
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТИ**

***МАТЕРІАЛИ ІV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ***

22-23 березня 2022 р.

Частина 1

ЛЬВІВ 2022

УДК 330.341.1:005.92

О-17

Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, **22-23 березня 2022 р. Ч. 1.** Львів: ЛНУП, 2022. 434 с.

Організаційний комітет:

Гнатишин Л.Б. – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування ЛНУП;

Пилипенко К.А. – д.е.н., професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету;

Василюшин С.І. – д.е.н., професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування Державного біотехнологічного університету;

Прокопишин О.С. – заступник завідувача кафедри з наукової роботи, к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування ЛНУП;

Жидовська Н.М. – заступник завідувача кафедри з навчально-методичної роботи, к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування ЛНУП;

Малецька О. І. – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування ЛНУП;

Дранус Л.С. – к.е.н, доцент кафедри менеджменту Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

Лега О.В. – к.е.н, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету;

Гуменюк І.Л. – к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».

У збірнику представлено матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти». Результати наукового пошуку можуть бути використані для подальших наукових досліджень та формування нових наукових ідей.

Усі матеріали подаються в авторській редакції

За вигляд, зміст, достовірність та відсутність плагіату у тезах відповідають автори.

	ПІДПРИЄМСТВІ	
Горошанська О. О. Кашена Н. Б.	МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ПЛАТНИХ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	279
Гуменюк О. Ю.	ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ АСПЕКТІВ МОДЕЛІ ОБЛІКОВО- АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	282
Долінська М. О.	РОЛЬ СТАТИСТИКИ У ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО РИНКУ УКРАЇНИ	285
Дуда Г. Б.	ОСОБЛИВОСТІ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	288
Єрмолаєва М.В.	МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	291
Іванюк Т.Л. Тютюнник В.В.	СИСТЕМА ОБІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТА	294
Калайтан Т.В.	МАРЖИНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ В УПРАВЛІННІ ДОХОДНІСТЮ ГОТЕЛІВ	296
Калашніков Д.П. Занихайло Р.С.	ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВАРТІСНОГО ІНЖИНІРИНГУ ПРОЕКТІВ БУДІВНИЦТВА	299
Канцедал Н.А. Лега О. В	ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ У КАПІТАЛЬНИХ ВИТРАТАХ ПІДПРИЄМСТВА	301
Кашена Н. Б. Горошанська О.О.	ІНФОРМАЦІЙНИЙ СЕРВІС УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТОРГІВЛІ: ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ	305
Коновальчук С.П. Латик Т.В.	СИСТЕМА ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПОДАТКАМИ	308

УДК 657

*Єрмолаєва М. В.
к.е.н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та
економічного контролю
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава*

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Підводячи підсумки господарської діяльності підприємства, бухгалтерська служба узагальнює інформацію про одержані у звітному періоді доходи та понесені витрати. При цьому керуються принципами, затвердженими НП(С)БО 15 «Дохід» щодо отриманих доходів та НП(С)БО 16 «Витрати» щодо понесених витрат. Різниця між сумою доходів звітного періоду і сумою витрат цього ж періоду визначає фінансовий результат діяльності у вигляді прибутку або збитку.

Виробництво продукції сільського господарства має свої особливості, пов'язані з використанням специфічних технологій, природньо-кліматичними умовами виробництва, тривалістю операційного періоду. Відповідно до цього методика облікового відображення одержаних доходів і понесених витрат повинна враховувати ці особливості.

Складність полягає в тому, що аграрні підприємства окрім стандартних вимог НП(С)БО 15 та НП(С)БО 16 щодо обліку доходів і витрат керується також НП(С)БО 30 «Біологічні активи». Відповідно до нього в обліку аграрних підприємств з'явилися нові специфічні об'єкти обліку, а саме: біологічні активи, біологічні перетворення, сільськогосподарська діяльність.

Внаслідок здійснення сільськогосподарської діяльності у підприємства виникають витрати, пов'язані з біологічними перетвореннями біологічних активів, а також підприємство отримує доходи від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції. Відповідно до п. 17 НП(С)БО 30 «витрати, пов'язані з біологічними перетвореннями біологічних активів, визнаються витратами основної діяльності. Облік витрат ведеться за окремими об'єктами обліку витрат (окремі види біологічних активів та/або їх група) відповідно до

Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [1].

Щодо отриманих доходів, то тут слід керуватися п. 18 НП(С)БО 30. «Доходи (витрати) від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних унаслідок сільськогосподарської діяльності протягом звітного (календарного) року, визначаються як різниця між вартістю біологічних активів і сільськогосподарської продукції, оцінених у порядку, передбаченому пунктами 9 і 12 Національного положення (стандарту) 30, та витратами, пов'язаними з біологічними перетвореннями. Зазначені доходи (витрати) включаються до складу інших операційних доходів (витрат)» [1].

При визначенні фінансового результату від основної діяльності аграрного підприємства необхідно керуватися п. 19 НП(С)БО 30. При цьому, фінансовий результат буде складатися з сукупності фінансового результату від первісного визнання с.г. продукції і додаткових біологічних активів, фінансового результату від реалізації с.г. продукції та біологічних активів та фінансового результату від зміни справедливої вартості біологічних активів на дату балансу.

Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів № 1315 від 29.12.2006 р. регламентують порядок визначення доходів (витрат) від первісного визнання біологічних активів і с.г. продукції. Для цього необхідно розрахувати різницю між «вартістю біологічних активів і сільськогосподарської продукції, оцінених за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу, та витратами, пов'язаними з біологічними перетвореннями, що були понесені для отримання біологічних активів та сільськогосподарської продукції» [2].

Фактично, на момент відокремлення готової продукції від рослини або тварини необхідно порівняти фактичні витрати на виробництво і справедливу вартість цієї продукції, внаслідок чого можуть виникати доходи або витрати. На нашу думку такий підхід є хибним, оскільки одержання готової продукції (сільськогосподарської продукції) від виробництва не містить в собі доходу. Дохід підприємство може визнати під час реалізації виробленої продукції, а не під час її оприбуткування від урожаю. Пропоноване Методичними рекомендаціями № 1315 бухгалтерське проведення Дебет 23 Кредит 710 окрім відображення доходу одночасно збільшує витрати виробництва.

Це суперечить одному з базових принципів бухгалтерського обліку згідно з яким в обліку відображаються лише операції, які підтверджені відповідними документами. В даному випадку відсутнє якесь документальне підтвердження визначених витрат. Тому в обліку їх відображати не можна. Аналогічна ситуація складається в разі визнання витрат від первісного визнання с.г. продукції і біологічних активів коли складається бухгалтерський Дебет 940 Кредит 23 [3].

Пропонована методика спотворює реальні показники доходів і витрат і, відповідно, негативно впливає на показники прибутку або збитку. Крім того, що спотворюються об'єктивні дані, це може вплинути на базу нарахування податку на прибуток. Звісно, що на сьогоднішній день аграрні підприємства в більшості своїй не є платниками податку на прибуток. Але в разі зміни законодавчої бази щодо оподаткування аграрних виробників така методика може суттєво вплинути на розрахунки за податками [4].

Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» № 790 від 18.11. 2005 р. Дата оновлення 13.11. 2020 р. Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05>. (Дата звернення 16.03.2022)
2. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів : затв. Наказом М-ва фінансів України від 29 груд. 2006 р. № 1315. Дата оновлення 30 груд. 2013 р. URL : <http://magazine.faaf.org.ua/metodichni-rekomendacii-zbuhgalterskogo-obliku-biologichnih-aktiviv.html> (Дата звернення 16.03.2022 р.)
3. Єрмолаєва М. В. , Ферманюк А. В. Формування фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств. *Сучасний менеджмент: проблеми та перспективи розвитку* : матеріали 2-ої Всеукр. наук.-практ. конф. 19 трав. 2017 р. Херсон: ХДАУ. 2017. С. 74-77
4. Єрмолаєва М. В. Облік сільськогосподарської діяльності та біологічних активів: актуальні питання теорії та практики. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Сер. «Економіка і управління»*. 2019. Т. 30 (69). № 4. С. 128-134.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

***МАТЕРІАЛИ ІV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ***

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ:
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТИ
*ЧАСТИНА 1***

Відповідальна за випуск Прокопишин О.С.
Комп'ютерна верстка Прокопишин О.С.

Рекомендовано до друку вченою радою
факультету управління, економіки та права
Львівського національного університету природокористування,
протокол № 7 від 04.05.2022 р.